

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

25 април 1985 година*

По дело 207-83

Комисия на Европейските общности, за която се явява нейният юридически съветник, г-н Richard Wainwright, в качеството му на представител, със съдебен адрес в Люксембург при г-н Manfred Beschel, член на правния отдел на Комисията, сграда Jean Monnet, Kirchberg,

ищец,

срещу

Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, за което се явява г-жа G. Dagtoglou от Treasury Solicitor's Department, Лондон, в качеството Ж на представител, подпомагана от г-н Robin Auld Q. C., със съдебен адрес в Люксембург, в посолството на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, 28 Boulevard Royal,

ответник,

С предмет установяване, че чрез забрана за продажбата на дребно на определени продукти, внасяни от други държави-членки, освен ако на тях има поставена маркировка или се придружават от указание за произход, Обединеното кралство не е изпълнило задължение, възложено му съгласно член 30 от Договора за ЕИО,

СЪДЪТ,

в състав: г-н G. Bosco, председател на първи състав, в качеството му на председател, г-н O. Due и г-н C. Kakouris, председатели на състав, г-н P. Pescatore, г-н T. Koopmans, г-н U. Everling, г-н K. Bahlmann, г-н Y. Galmot и г-н R. Joliet, съдии,

генерален адвокат: г-н M. Darmon

секретар: г-н P. Heim

След като изслуша становището на генералния адвокат, представено на заседанието от 30 януари 1985 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С искова молба, постъпила в секретариата на Съда на 15 септември 1983 г., Комисията на европейските общности е завела дело пред Съда съгласно член 169 от Договора за ЕИО с цел установяване, че чрез забрана за продажбата на дребно на определени продукти, внасяни от други държави-членки, освен ако на тях има поставена маркировка или се придружават от указание за произход, Обединеното кралство не е изпълнило задължение, възложено му съгласно член 30 от Договора за ЕИО.

* Език на производството: английски.

2. Оспорваната от Комисията национална разпоредба се състои от едно британско постановление от 1981 г., влязло в сила на 01 януари 1982 г., Trade Descriptions (Origin Marking) (Miscellaneous Goods) Order 1981 (S. I. 1981 г., № 121) (Постановление от 1981 г. относно търговските наименования (указание за произход) (различни продукти)), по-нататък наричано Order.

3. Член 2 от Order предвижда, че никое лице не може да доставя или предлага доставка за продажба на дребно на продукти, посочени в приложението към Order, с изключение на употребяваните стоки и стоките, предоставяни при някои извънредни обстоятелства, освен ако на тези продукти не е поставена маркировка или не се придружават от указание за произход. В случай че продуктите са изложени за продажба и указанието за произход е достъпно едва след доставката им, такова указание трябва да бъде поставено до изложените продукти. Указанието трябва да бъде ясно и четливо; то в никакъв случай не трябва да бъде скрито, затъмнено или видимо намалено от който и да е друг елемент от графичен или не.

4. Според член 1 от Order „произходът“ на определен продукт означава „страната, в която този продукт е изработен или произведен“.

5. В приложението към Order се изброяват продуктите, по отношение на които се прилага. Те са разделени на четири категории: облекло и текстилни продукти, електродомакински уреди, обувни изделия и изделия на ножарската промишленост и прибори за хранене.

6. В членове 3 и 4 от Order се съдържат подробни разпоредби относно задълженията на доставчиците, които не са търговци на дребно, и относно рекламата, но тези разпоредби не са предмет на настоящия иск.

7. С писмо от 18 декември 1981 г. Комисията обръща внимание на правителството на Обединеното кралство на факта, че според нея предвидените задължения в член 2 от Order представляват мярка с равностоен на количествено ограничение ефект, която е несъвместима с член 30 от Договора за ЕИО и не е оправдана от причина, която се признава от правото на Общността и позволява въвеждането на изключения от принципа за свободното движение на стоките в Общността.

8. Комисията изтъква, *inter alia*, в това писмо, че Order натоварва значително продавача на дребно на всеки продукт, който е обхванат от една предвидените в Order четири категории стоки. В действителност според въведената от Order система продавачът е длъжен да изработи съответни надписи, да ги излага до продуктите и постоянно да следи те да не бъдат откъснати, обърнати, закрити или изместени. Нито един от тези проблеми не би съществувал, ако въпросният продукт вече съдържа маркировка за произход към момента на доставянето му на търговеца на дребно, което би накарало този търговец да избира да продава вече маркирани продукти. Предвидените от Order задължения неизбежно биха се отразили на цялата първа част от веригата, така че в крайна сметка да засегнат производителя, който с цел за запази клиентите си, би се чувства длъжен да поставя маркировка за произход на своите продукти. Подобно изискване неизбежно би имало като резултат увеличаване на разходите за производство на вносната стока и нейното оскъпяване.

В своя отговор от 10 февруари 1982 г. правителството на Обединеното кралство на първо място припомня, че оспорваната разпоредба се прилага единствено към

търговията на дребно, и поради това ефектът Ж върху вноса би бил незначителен, за да бъде вземан под внимание предвид евентуалното прилагане на член 30. Освен това във посочените от Order сектори информацията относно произхода притежава достатъчно значение според по-голямата част от потребителите на Обединеното кралство, за да може да представлява мярка, която да бъде оправдана предвид изискванията на правото на Общността.

10. Британското правителство в своя отговор предлага, ако Комисията е съгласна, Order да бъде изменено по такъв начин, че в бъдеще търговецът на дребно да може да избира между указването на националния произход и маркировката „Made in the European community” (Произведено в Европейската общност). Такъв вариант би бил в съответствие с основните точки на предложението за директива относно сближаването на законодателствата на държавите-членки по отношение на указването на произход на някои текстилни продукти и облекло, което Комисията е представила на Съвета през 1980 г. (ОВ С 294, стр. 3), но което междувременно е оттеглила.

11. В мотивираното становище от 14 февруари 1983 г. Комисията поддържа своята позиция. Тя припомня, че относно предложението за директива, спрямо което правителството на Обединеното кралство прави паралел, е представено отрицателно становище от страна на Икономическия и социален комитет през 1981 г. (ОВ С 185, стр. 32). Комитетът, като счита за необходимо потребителите да могат да извършват покупките си в зависимост от наличието на съответната информация, е счел, че указването на държавата по произход на определен продукт не съответства на реален недостиг на информация, който трябва да бъде запълнен в интерес на потребителя; друга информация като цена, състав, категория, качество и начин на употреба е с много по-голямо значение. Комисията е съгласна с това становище.

12. Тъй като правителството на Обединеното кралство е посочило, че не е в състояние да се съобрази с мотивираното становище, Комисията завежда настоящото дело.

13. Защитата на Обединеното кралство накратко се ограничава до излагането на двата довода, които вече са посочени по време на досъдебната процедура. От една страна Order представлява национална мярка, която се прилага по еднакъв начин към националните и вносните продукти, като ефектът от нея върху търговския обмен между държавите-членки не може да бъде определен със сигурност, при положение че не е нулев. От друга страна изискванията относно указването на произход на стоките, посочени в Order, съответстват на изисквания, свързани със защитата на потребителите, като те приемат произхода на закупуваните от тях продукти като показател за тяхното качество или за тяхната истинска стойност.

14. Необходимо е да се разгледат последователно тези два довода.

15. Относно евентуалния ефект на оспорваната Order върху търговията, правителството на Обединеното кралство подчертава, че задълженията, предвидени в член 2 от Order, се отнасят до продажбата на дребно на всички стоки, обхванати от Order, независимо дали са вносни или не. При някои от тези стоки, като вълнения трикотаж и ножарските изделия, съществува значително национално производство.

16. В това отношение на първо място следва да се отбележи, че за да може да изпълни задълженията, които има съгласно въпросната разпоредба, търговецът на дребно ще се опита, както Комисията правилно подчертава, да изисква от търговците на едро да му доставят продукти, на които вече е поставена съответна маркировка. Тази тенденция е

потвърдена от получените от Комисията жалби. По този начин от документите по делото става ясно, че „Groupement des industries françaises des appareils d'équipement ménager” (Асоциация на френските производители на домакински уреди) е предоставило информация, че френските производители на тези уреди, които желаят да продават продуктите си на пазара на Обединеното кралство, е трябвало да поставят маркировки на всички свои продукти, за да отговорят на натиска, упражняван от дистрибуторите. Следователно ефектът от оспорваните разпоредби е в състояние да се прояви на нивото на търговията на едро и дори на нивото на производителите.

17. На второ място е необходимо да се признае, че указването на произход или маркировката имат за цел да позволят на потребителите да правят разлика между продуктите местно производство и вносните продукти, като по този начин позволяват проявата на евентуални предразсъдъци по отношение на чуждестранните продукти. Необходимо е да се припомни, както Съдът е имал възможност да направи в друг контекст, че Договорът цели посредством установяването на Общ пазар и постепенното сближаване на икономическите политики на държавите-членки сливането на националните пазари в единен пазар, който има характеристиките на вътрешен пазар. В рамките на такъв пазар изискването за поставяне на маркировки за произход прави не само по-трудно пласирането в една държава-членка на производството на останалите държави-членки в разглежданите сектори, а има също така като резултат забавяне на икономическото проникване в рамките на Общността, като възпрепятства продажбата на стоки, произведени чрез поделяне на труда между държавите-членки.

18. От тези съображения следва, че въпросните разпоредби на Обединеното кралство са в състояние да предизвикат като резултат увеличаване на производствените разходи на вносните стоки и да възпрепятстват тяхната реализация на британския пазар.

19. Вторият аргумент, поддържан от британското правителство, се състои в твърдението, че оспорваната разпоредба, която се прилага без разлика към вносните продукти и към продуктите местно производство, е необходима за отговаряне на задължителни изисквания, свързани със защитата на потребителите. Проучване, проведено сред потребители на Обединеното кралство, е показало, че те обвързват качеството на някои продукти с държавата, в която те са произведени. Ето защо те биха искали да знаят дали например кожените обувки са произведени в Италия, вълнените изделия в Обединеното кралство, модните артикули във Франция, и електродомакинските уреди в Германия.

20. Този довод трябва да бъде отхвърлен. Изискванията относно указването на произход на стоките се прилагат само формално без разлика към вносните продукти и към продуктите местно производство, тъй като те имат за цел дори по своята същност да позволят на потребителя да прави разлика между тези две категории продукти, което по този начин може да го подтикне да предпочете продуктите местно производство.

21. Необходимо е освен това да се отбележи, че потребителят от Обединеното кралство свързва качеството на продукта с неговия произход, явно не е било водещ мотив за правителството на Обединеното кралство, когато е заявило на Комисията, че е готово по отношение на държавите-членки на Общността да приеме маркировката „Made in the European community” (Произведено в Европейската общност). Също така доколкото националният произход на стоката е показателен за някои нейни качества в очите на потребителите, производителите имат интерес сами да го посочват на своите продукти или опаковки, без да е необходимо да бъдат принуждавани да го правят. При това положение защитата на потребителите е осигурена в достатъчна степен от правилата,

които позволяват да се забрани използването на неверни указания относно произхода, като съществуването на тези правила не се поставя под въпрос от Договора за ЕИО.

22. Тези съображения водят до заключението, че член 2 от Order представлява мярка, която прави по-трудно пускането в продажба на стоките, внасяни от другите държави-членки по отношение на стоките, произведени на национална територия, като по отношение на тази мярка не съществува никакво основание, което да е признато от правото на Общността. Следователно тази разпоредба е обхваната от забраната, установена от член 30 от Договора за ЕИО.

23. Следователно трябва да се отбележи, че като забранява продажбата на дребно на определени продукти, внасяни от други държави-членки, освен ако на тях е поставена маркировка или се придружават от указание за произход, Обединеното кралство не е изпълнило задължение, възложено му съгласно член 30 от Договора за ЕИО.

По съдебните разноски

24. По силата на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като ответникът е загубил делото, следва да бъде осъден да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът реши:

1) Като забранява продажбата на дребно на определени продукти, внасяни от други държави-членки, освен ако на тях е поставена маркировка или се придружават от указание за произход, Обединеното кралство не е изпълнило задължение, възложено му съгласно член 30 от Договора за ЕИО.

2) Обединеното кралство се осъжда да заплати разноските.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 25 април 1985 година.

Подписи